

Hvordan bør forsyningssektoren reguleres

Danske Vandværkers konference, Christiansborg,
februar 2018

Otto Brøns-Petersen

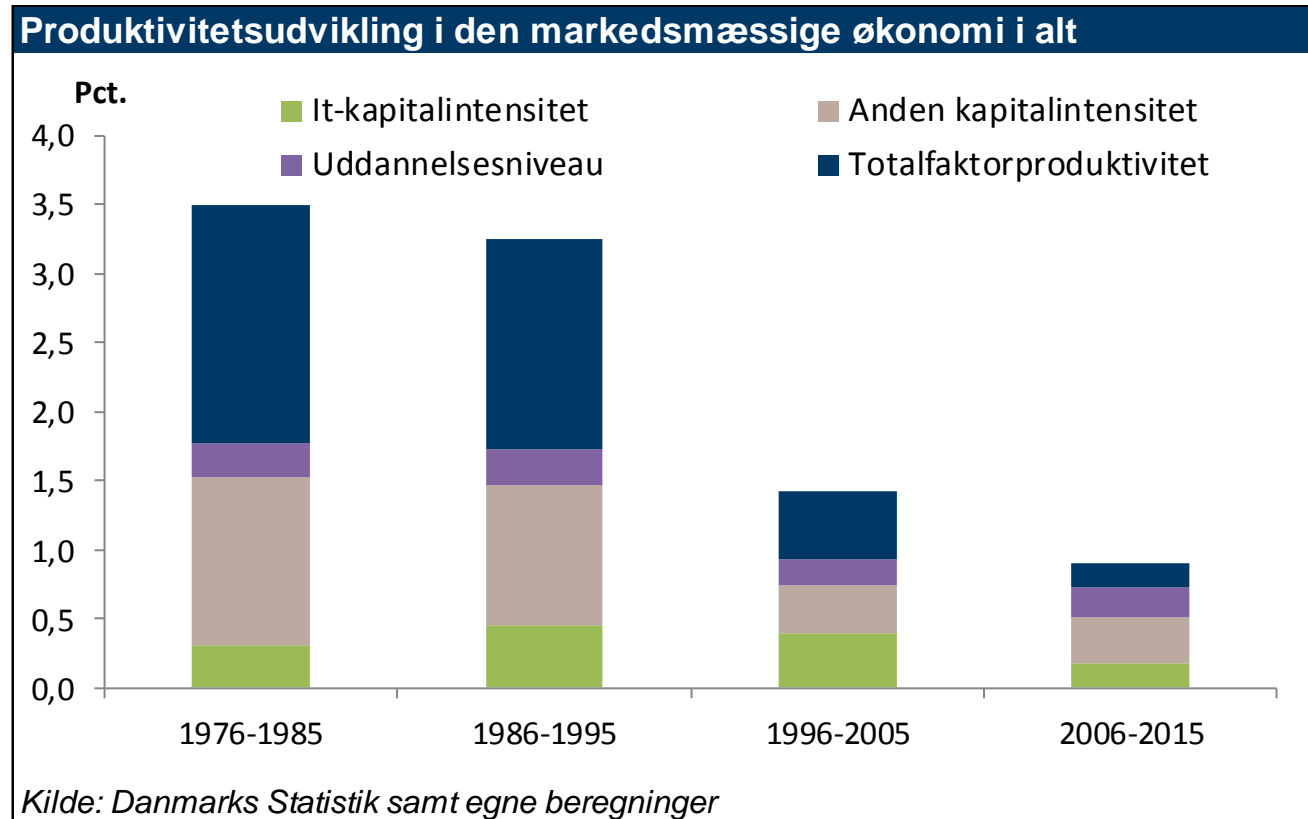
Hvor skal væksten komme fra

...øget arbejdsudbud?

...øget produktivitet per arbejdstime?

Eller begge!

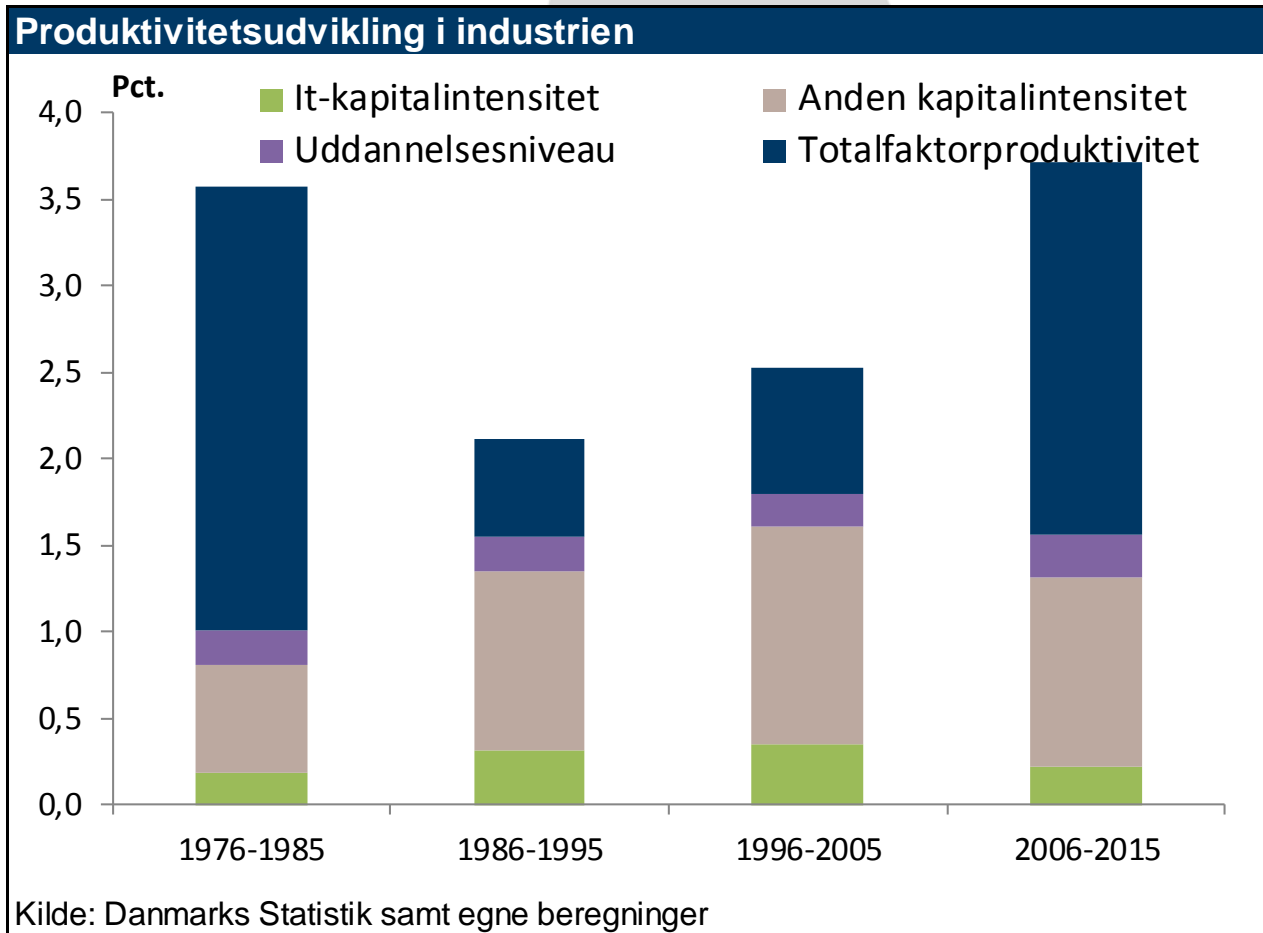
Hvor er vækst i arbejdsproduktiviteten kommet fra hidtil?

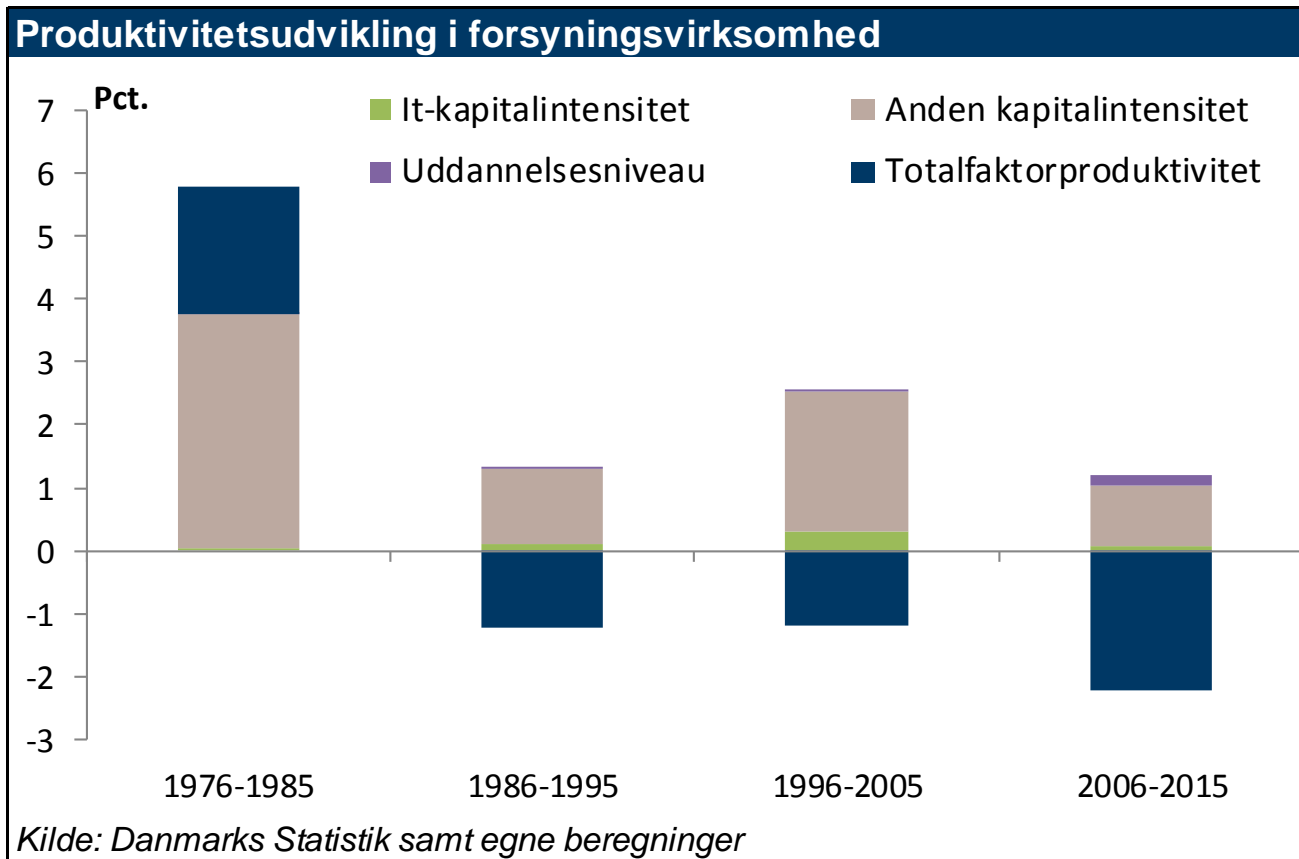
Håndtag til at skabe vækst

Mål	Eksempler på håndtag
Arbejdsudbud	Marginalskat, overførsler
Humankapital	Skatteprogression, effektivisering af uddannelse
Kapitalintensitet	Selskabsskat, deleøkonomi
Totalfaktorproduktivitet mm.	Deregulering, markedsorientering, afgiftsreform, effektivisering i den offentlige sektor, frihandel, infrastruktur, mere effektiv forsyningssektor

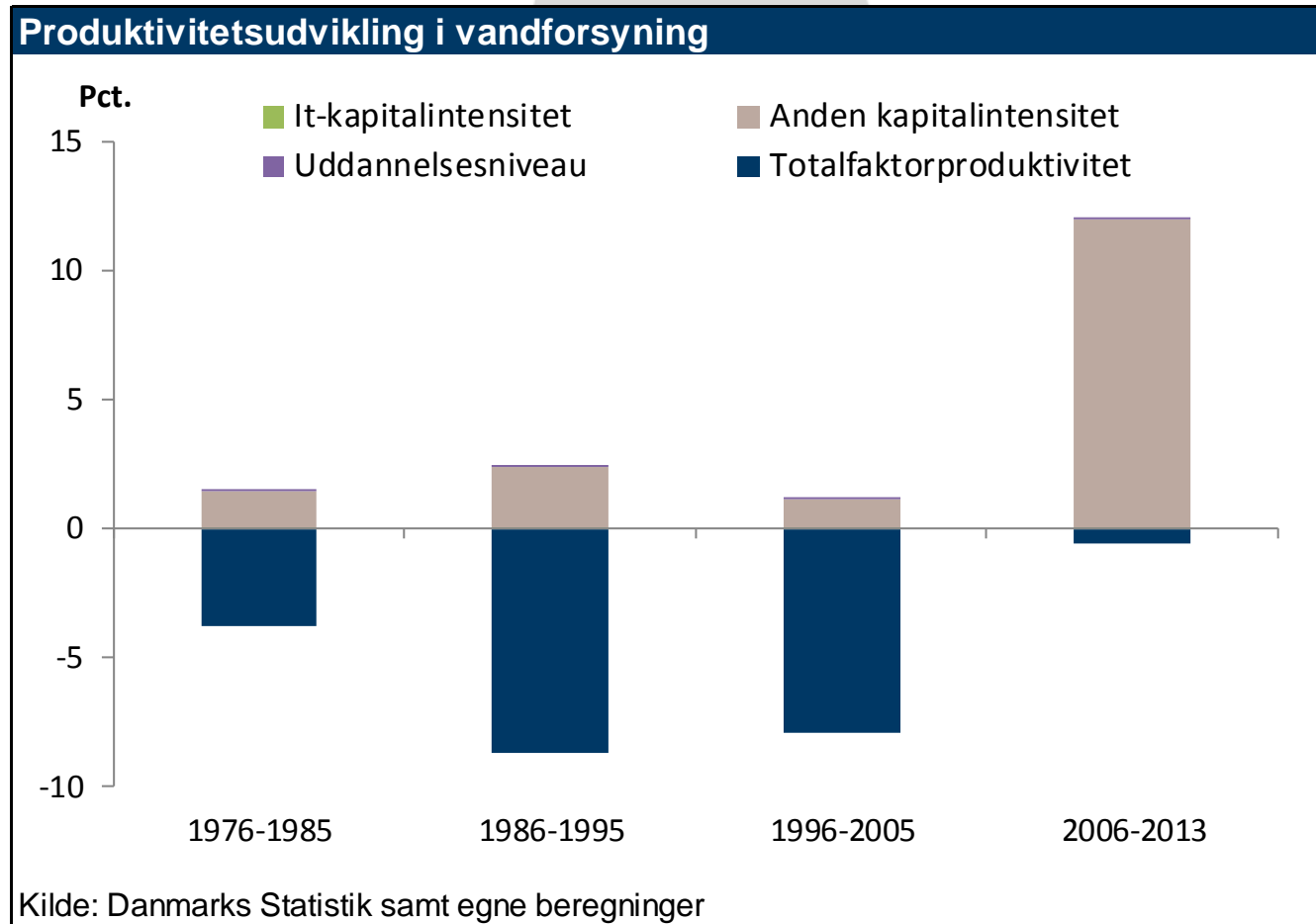
Hvor er vækst i arbejdsproduktivitet i industrien kommet fra?

Hvor er vækst i arbejdsproduktiviteten i forsyningssektoren kommet fra?

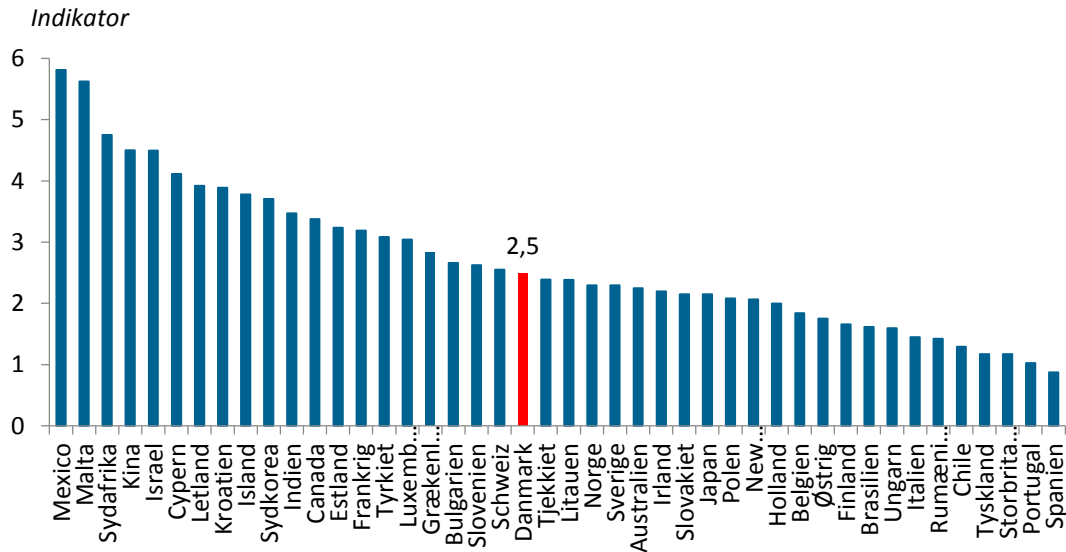

Hvor er vækst i arbejdsproduktiviteten i vandsektoren kommet fra?

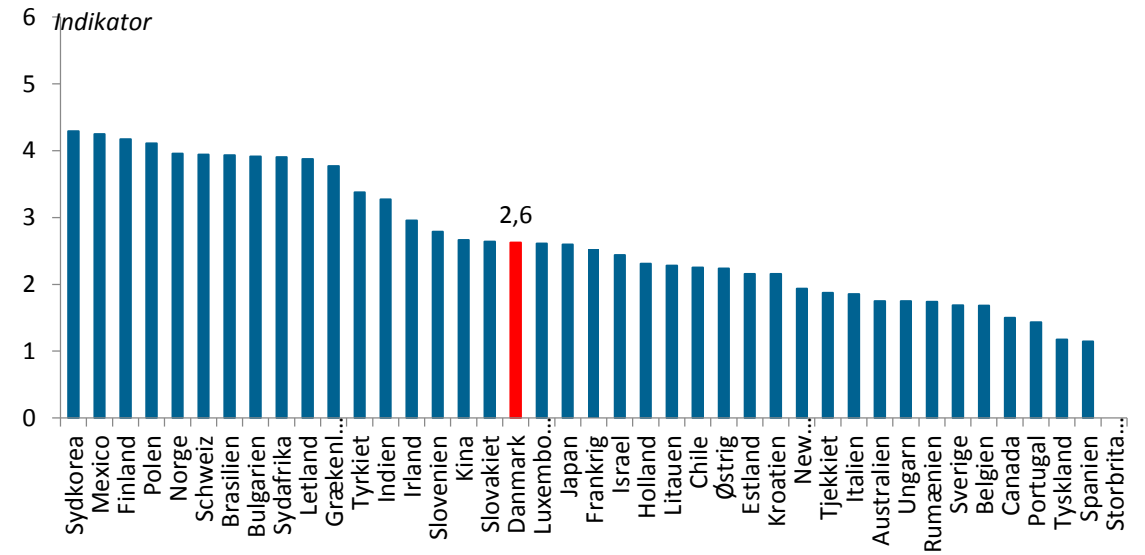

Potentiale for mere effektiv regulering i energisektoren

Indikator for regulering på markedet for elektricitet på tværs af lande, 2013

Indikator for regulering på markedet for gas på tværs af lande, 2013

Effektiviseringspotentiale i forsyningssektoren

- Potentiale 5,9-7,0 mia.kr. ifølge McKinsey/Struensee (heraf vand og spildevand 2,5-3,0 mia.kr.)
- Ny strategisk ramme for forsyningssektoren:
 - Konkurrenceudsætte ikke-monopoler
 - Ensartet incitamentsbaseret regulering
 - God selskabsledelse
 - Robust forsyningssikkerhed
 - Effektivt, transparent tilsyn

Optimal regulering af forsyningssektor

- Naturligt monopol
- Principal-agent-problemet

Problemer ved regulering af forsyningssektor

- Ureguleret marked:
 - Monopolprofitter
 - Adgangsbarrierer
- Omkostningsreguleret marked: Manglende effektivitet
- Regulerings-/og politikfejl
 - Regulatory capture
 - Sammenblanding af producent- og forbrugerinteresser
 - Krydssubsidiering
- Optimal regulering:
 - Maksimal konkurrenceudsættelse
 - Afvejning af effektivitet og monopolprofit
 - Forrentning af kapital
 - Prisfastsætte alle kapaciteter, også forsyningsikkerhed
 - Adskillelse af myndighedsinteresser

Forslag til organisering af regulering...

- Sektorspecifik lovgivning bør underordnes den generelle konkurrencelovgivning.
- Myndighedsopgaven bør i langt højere grad samles hos én myndighed med klart mandat og forpligtelse til at sikre konkurrencen.
- Der bør indføres sanktioner på linje med dem, der anvendes over for erhvervsaktiviteter omfattet af konkurrencelovens forbudsregler, herunder bødestraf til personer, der overtræder lovgivningen.

...

Principper for forsyningsregulering

- Priser bør afspejle alle kapacitetsomkostninger, herunder forrentning af kapital
- Incitamentter til effektivitet
- Kontrol med monopolrente
- Eventuel valgfri "reguleringsmenu"
- Afgifter svarende til eksterne omkostninger
- Ikke offentligt ejerskab

Hvorfor bør kommunerne
ikke eje forsyningsselskaber?

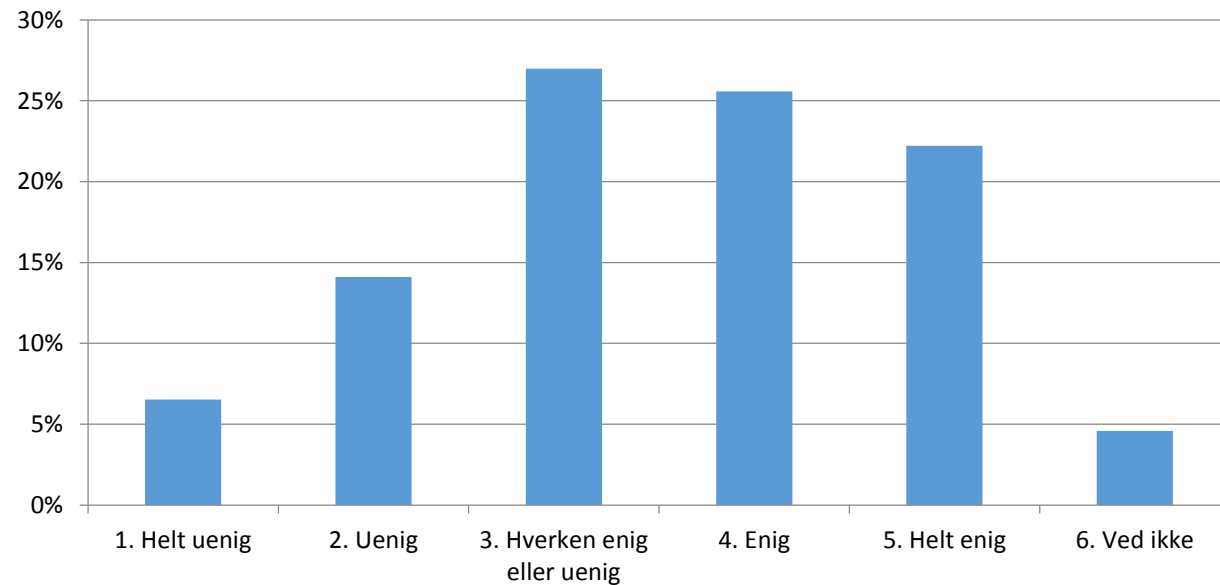
Kommunernes egne kriterier for forsyningsbestyrelser

Hvilke kompetencer tillægger kommunalbestyrelsen betydning ved udpegning selskabsbestyrelsesmedlemmer?	Antal kommuner	Andel
Kommunalbestyrelseserfaring	30	60 %
Forsyningssektorfaglige kompetencer	14	28 %
Ledelsesmæssige kompetencer	5	10 %
Forretningsmæssige kompetencer	12	24 %
Andet (De er politisk valgt som resultat af konstitueringsforhandlinger)	13	26 %
Andet (andre kompetencer)	7	14 %

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Social og Indenrigsministeriet (2016), side 101.

Hvad de selv siger...

”Tildeling af bestyrelsesposter i kommunale selskaber spiller en central rolle for de kommunale konstitueringsforhandlingerne efter et kommunevalg”

Kilde: Samtlige spidskandidater i 2017 spurgt af Norstat for CEPOS

Ekspllosion i bestyrelsesvederlag

Udvikling over tid	2007	2015	Stigning 2007- 2015
Værdi af vederlag i alt	22.678.366	37.191.440	64%
Antal vederlag	872	1051	21%
Værdi af gennemsnitligt vederlag	26.007	35.387	36%